

3. Comentaris a l'anàlisi del contingut dels grups de discussió

- En general, la majoria dels grups mostren una actitud de col·laboració envers l'estudi. No obstant això, el grup dels majors de 55 anys manifesta forces resistències a deixar-se portar i dir el que els sembli sense conèixer el motiu de l'estudi. Fan càbales i sospiten sobre quin deu ser l'objecte de l'estudi.
- En diversos casos, s'ha hagut de deixar posar l'opció "centre", sobretot en les primeres làmines de cada grup (segurament perquè es queden sobtats amb el què se lis demana). Moltes vegades marcar "centre" correspon a assenyalar "no sé" o "no em puc decantar". En algun cas, l'opció "centre" és conscient i obeeix a una explicació fonamentada (que ja està indicada en la transcripció corresponent).
- Les làmines que generen més resistència són aquelles en les que hi ha dibuixat únicament un rombe o un triangle (com les làmines 2, 9 o 16), és a dir quan hi ha únicament una figura geomètrica en la làmina. Quan hi ha més elements resulta més fàcil triar dreta o esquerra.
- Hi ha làmines (com la 3 i la 17) en la que les percepcions coincideixen gairebé de forma unànime (la lletra "D").
- Algunes làmines (com la 4, la 7 o la 12) donen bastant joc i els permet fer comentaris de tot tipus.
- En els grups de noies i nois joves, els principals motius per a definir dreta o esquerra responen a temes de forma o ubicació en el full. Són criteris d'ordre geomètric i estrictament formal. Són molt més literals que la resta de grups encara que mostren menys reticències a expressar el que opinen.
- A mesura que augmenta l'edat, augmenten les referències polítiques i simbòliques.
- En els tres grups d'adults, especialment en el dels homes adults, s'observa una major cultura iconogràfica i s'associen certs dibuixos amb elements de l'imaginari religiós o cultural: la corona amb la monarquia, la creu amb icones religiosos... També s'associen els dibuixos amb imatges o logos publicitaris.
- El grup mixt de majors de 55 anys (sobre tot els homes) i el grup de homes adults són els que donen més arguments polítics a l'hora de justificar respostes (sigui pel color, la forma o perquè la figura els recorda símbols o logos polítics).
- La dona del grup de majors de 55 anys i el grup de dones adultes donen més explicacions simbòliques i fins i tot, en forma de petites històries. Quan donen explicacions polítiques ho fan sobre tot pel color.
- Els colors blaus es relacionen amb tranquil·litat, harmonia i dreta. El vermell amb esquerra i agressivitat. El verd amb ecologia i esquerra. El negre es relaciona tant amb dreta com amb esquerra. color.

- La dreta es percep com ordenada, que flueix, dóna tranquil·litat. Mentre que l'esquerra es relaciona amb el caos, la contradicció, la fragmentació, l'oposició... és a dir, té connotacions més negatives.
- És interessant constatar la varietat de respostes que donen davant d'un mateix estímul.
- Els valors, les experiències prèvies, el coneixements de cadascú així com el focus de l'atenció perceptiva que cada participant posa en un element o en un altre de cada figura incideixen en les diferents opcions que es trien i els variats raonaments que es comenten per a justificar cada elecció.
- No obstant, i segons les dades obtingudes es podria interpretar que el binomi dreta-esquerra de caire polític es manté actualment en les persones majors de 30 anys. Els nois i les noies més joves no tenen tant clars aquests referents de la política tradicional; una explicació pot ser que en el moment actual s'estan desdibuixant les fronteres entre dreta i esquerra i estan apareixent noves formes de fer política així com nous esquemes polítics que superen aquesta divisió.